

Verkiezingsprogramma

Waterschap Vallei en Veluwe
2023 - 2027

WOORD VOORAF

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van de VVD voor het Waterschap Vallei en Veluwe. In de komende periode zullen wij ons sterk maken voor de volgende kernpunten:

- » Veiligheid bij waterkeringen (dijken) op orde houden (en brengen) en gevolgen van eventuele calamiteiten beperken.
- » Voortvarend werken aan een robuust watersysteem met balans tussen wateroverlast en -tekort
- » Duurzaam (samen)werken in de waterketen zodat er minder en schoner afvalwater is (effluent) en om de grootste en meest kostbare reststroom (slib) te kunnen hergebruiken.
- » Waterschap Vallei en Veluwe heeft de laagste belastingdruk voor agrarische bedrijven en de op een na laagste belastingdruk voor huishoudens met een koopwoning, dit willen wij zo houden! Ook de schuldenlast moet laag blijven!
- » Taken die niet tot de wettelijke kerntaken van het waterschap horen financieren wij niet.

U kunt rekenen op de inzet van de VVD !

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. JOUW WATERSCHAP WERKT AANdroge voeten	5
2. JOUW WATERSCHAP WERKT AANruimte voor water	6
3. JOUW WATERSCHAP WERKT AANvoldoende water en water voor later	7
Beter bestand tegen extremer weer	7
Schoon Water	8
Samenwerken aan water	9
4. JOUW WATERSCHAP WERKT AANbetaalbaar en dienstbaar water	10
Betaalbaar	10
Dienstbaar	11
Innovatie	12

INLEIDING

Nederland is kampioen in het beheer van water. We zijn trots op onze kennis en de wijze waarop we al eeuwen in staat zijn om het water in ons land te besturen. Dat willen we als VVD zo houden, want we worden door klimaatveranderingen voor nieuwe uitdagingen gesteld.

Dit betekent dat we nu, en voor de volgende generaties de verantwoordelijkheid hebben om te zorgen dat eenieder in ons land in vrijheid kan wonen, werken en genieten van water en natuur. Waterschappen hebben daarbij met hun taken – droge voeten, voldoende water en schoon water – een belangrijke rol. Zonder zorg voor rioolwaterzuiveringsinstallaties dijken, dammen, sluisen, gemalen en het beheer van talloze wateren zou het wonen en werken in de Nederlandse delta praktisch onmogelijk zijn. Al in de dertiende eeuw hebben we ons in Nederland gerealiseerd dat waterbeheer zo belangrijk is dat we hiervoor een krachtig bestuursorgaan voor nodig hebben, en de VVD onderschrijft dit: het Waterschap.

Water is leven. In ons land lijkt het vanzelfsprekend dat het altijd, op de juiste manier voorradig is, maar deze zekerheid wordt op de proef gesteld. Daarbij: ruimte is schaars, er is concurrentie voor elke hectare beschikbare grond in Nederland: wonen, werken, ondernemen, landbouw, recreatie, energie, natuur, en waterbeheer, het moet allemaal samen. Dit heeft grote impact op het te voeren beleid en het begrip van inwoners en ondernemers voor maatregelen die in het algemeen belang dienen te worden genomen. We willen de individuele vrijheid van mensen zoveel mogelijk respecteren. Daarom is regie en heldere communicatie van het waterschap en afstemming met de landelijke overheid, provincies en gemeenten belangrijker dan ooit. De gevolgen van droogte en extreme stortbuien hebben een grote invloed op de systemen die waterschappen van oudsher beheren. De VVD wil aan de slag om keuzes te maken daar waar water een vitale rol speelt; we investeren in een klimaatbestendige inrichting, we spreken nationale kaders af, passen wetgeving aan en trekken samen op met burgers, organisaties en het bedrijfsleven.

De VVD- fractie zal zich sterk inzetten voor een veilig, voortvarend en duurzaam waterschap Vallei en Veluwe.

1. JOUW WATERSCHAP WERKT AAN

.....droge voeten

Waterschappen hebben de plicht om mensen te beschermen tegen water. De zeespiegel stijgt en vormt een gevaar voor ons land dat voor 60% onder zeeniveau ligt. Wateroverlast komt niet meer alleen van rivieren en de zee maar ook van 'boven'. Er valt meer regen, dat ongelijkmatiger over het jaar verspreid is: natte winters, langere perioden van droogte en intensieve hoosbuien. Gevaarlijke situaties en schade kunnen het gevolg zijn van water dat langer in de straten blijft staan omdat de riolen de hoeveelheid water niet kunnen verwerken. De belangrijkste taak voor waterschappen blijft te zorgen dat we veilig blijven voor water. Droge voeten zijn ook een de primaire levensbehoefte om te kunnen wonen, werken en recreëren het gebied van Waterschap Vallei en Veluwe.

- » Er moet voldoende geld zijn om Nederland te beschermen tegen zeespiegelstijging. De Waterschappen moeten voldoende middelen hebben voor 'droge voeten' via het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Het Deltafonds zal jaarlijks verlengd moeten worden.
- » Het Waterschap vallei en Veluwe spant zich in om doelgericht en innovatief de dijken te versterken waar nodig. Beheersmaatregelen worden doelmatig opgesteld op basis van een veiligheidsurgentie binnen de wettelijk gestelde normen
- » Het creëren van waterberging en water absorberend landschap is noodzakelijk om intensieve hoosbuien op te kunnen vangen. Het waterschap doet dit in samenwerking met provincies, gemeenten, inwoners, boeren en bedrijven.
- » Voor elk gebied in Nederland is een eigen specifieke aanpak nodig. Het waterschap zet kennis van het gebied in om met inwoners en andere belanghebbenden tot een gedragen oplossing te komen.
- » Bij ruimtelijke plannen of ontwikkelingen en bij calamiteiten (oefeningen) adviseert het waterschap pro-actief om gevolgen te beperken bij eventuele overstromingen in ons gebied
- » Dijkversterkingsprojecten zijn kansen voor toerisme, recreatie, natuur, energie en de regionale economie. Waar mogelijk zoeken of laten we ruimte voor het realiseren van andere ambities en wensen op en aan de dijk voor bijvoorbeeld infrastructuur, natuur en cultuurhistorie
- » Exoten zoals de rivierkreeft kunnen de veiligheid bedreigen en moeten worden aangepakt. Hiervoor is verandering van landelijke wetgeving noodzakelijk. Waterschappen werken samen met de landelijke overheid en de provincie om wet- en regelgeving aan te passen. Daarnaast worden uitgangspunten geformuleerd om te bepalen wanneer een diersoort een lust is en wanneer het een last wordt. In Ede zijn bijvoorbeeld 11.000 rivierkreeften gevangen.

2. JOUW WATERSCHAP WERKT AAN

.....ruimte voor water

Het weer wordt extremer. Het klimaat verandert, met als gevolg droogte en overvloedige wateroverlast. Dit leidt tot zorgen, overlast en schade voor inwoners en ondernemers. De veranderingen in weersomstandigheden hebben invloed op onze kwaliteit van leven. Het is noodzakelijk om het huidige systeem aan te passen aan deze veranderende weersomstandigheden en keuzes te maken om Nederland en ook ons waterschap Vallei en Veluwe op een andere manier in te richten. Deze keuzes schuift de VVD niet door naar de volgende generatie. Er is nu meer ruimte voor water nodig om de uitdagingen het hoofd te bieden. We kunnen water en bodem niet meer zomaar naar onze hand zetten. Daarbij realiseren we ons dat ruimte schaars is. Er is concurrentie voor elke beschikbare hectare grond in Nederland. Met maatregelen werken we ernaartoe dat Nederland optimaal is voorbereid op overstromingen, wateroverlast, hittestress, droogte, verdroging, bodemdaling en verzilting. En waterschap Vallei en Veluwe neemt ruimhartig haar aandeel bij het zoeken naar oplossingen.

- » Ons waterschap moet vanaf het eerste begin worden betrokken bij keuzes in de ruimtelijke omgeving. Elk gebied in Nederland heeft zijn eigen aanpak nodig en de waterschappen hebben gebiedskennis die noodzakelijk is om de juiste keuzes te maken voor de toekomst.
- » Elke woningbouwopgave en ieder infrastructureel werk moet voldoen aan het uitgangspunt van waterbestendigheid, ook voor toekomstige generaties. In één keer goed, ontzorgt ook onze kinderen en kleinkinderen en bespaart uiteindelijk veel geld.
- » Om het landelijk gebied toekomstbestendig te maken moeten we water de ruimte geven binnen het Nationaal Programma Landelijk gebied en zullen waterkwaliteitsdoelen een gelijkwaardige plek moeten krijgen.
- » Het landelijk gebied wordt bestand tegen het klimaat door mogelijkheden slim te combineren: het watersysteem, energietransitie, circulaire economie, biodiversiteit, droogte. Regionaal maatwerk is noodzakelijk, dat doen wij in goed overleg met betrokkenen.
- » Elke druppel water telt. De inwoners spelen een rol bij het opvangen van water. We stimuleren het afkoppelen van regenpijpen, de aanleg van blauw-groene daken op gebouwen en blauw- groene schoolpleinen, het vergroenen van tuinen ('Tegel eruit, plantje erin'), grootschalige wateropvang in sterk verstedelijkt gebied etc. Het Waterschap werkt hierbij samen met gemeenten, maatschappelijke partners en het bedrijfsleven.

3. JOUW WATERSCHAP WERKT AAN

.....voldoende water en water voor later

Een essentiële taak van waterschappen is om naast droge voeten ook te zorgen voor schoon water en voldoende water. Schoon water is van levensbelang om gezond en veilig te kunnen leven en moet gegarandeerd zijn. Met (veelal) technische maatregelen hebben de waterschappen hun taken tot nu toe uitgevoerd. De grenzen aan deze technische maatregelen komen in zicht in veel gebieden in Nederland. De taak van waterschappen wordt daardoor complexer. We moeten nu stappen zetten zodat er ook water is voor later; elke druppel telt. Bij het waterschap Vallei en Veluwe hebben wij een extra verantwoordelijkheid, omdat wij onder het Veluwemassief de strategisch belangrijke nationale watervoorraad herbergen. Primair zijn rijk en Provincie hiervoor aanspreekbaar, maar ook hierin trekken wij vanuit een gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel op.

Voldoende water, van goede kwaliteit in onze sloten, beken, meren, kanalen en rivieren is alleen mogelijk als het waterschap goed samenwerkt met alle partijen. Waterbeheer is teamsport en daar zijn we als Nederland goed in. Om kampioen te blijven en de leefbaarheid in de Nederlandse delta te behouden zullen we samenwerkingen moeten intensiveren. De VVD ziet waterschappen als de spin in het web op het gebied van kennis, denkracht en innovatieve oplossingen. Nederland moet nog meer 'water bewust' en 'water betrokken' worden. Daarbij moeten inwoners en ondernemers zich realiseren dat ook zij een verantwoordelijkheid hebben.

Beter bestand tegen extremer weer

- » Het waterschap neemt bij besluitvorming en de uitvoering van de huidige taken ook maatregelen tegen extremere weersomstandigheden op als criterium.
- » Om te besluiten welke maatregelen effectief zijn (o.a. regenwater beter vasthouden en opvangen) heeft het waterschap kennis nodig. Veel kennis is aanwezig, maar bij onderwerpen als droogte zijn er landen in bijvoorbeeld Zuid-Europa die meer ervaring en kennis hebben hierover. Waterschappen gaan hun kennis verbreden door deze ook buiten Nederland op te zoeken.
- » Waterschappen doen mee aan innovaties op het gebied van waterbeheer, samen met bedrijfsleven en kennisinstututen. Juist innovaties op het gebied van klimaatadaptatie worden gestimuleerd.
- » Het watergebruik en de waterbeschikbaarheid moet meer in balans komen door een heldere, gemeenschappelijk visie te ontwikkelen op het gebied van grond- en oppervlaktewater.
- » Schade door droogte willen we zoveel mogelijk beperken door actief en beter samen te werken met partners. Dat doen we door het waterbewustzijn van inwoners, bedrijven en overheden te vergroten. Samen zorgen we voor een systeem dat bestand is tegen extreme weersomstandigheden om de maatschappelijke schade zo laag mogelijk te houden.
- » De belangrijkste plekken om grondwater aan te vullen zijn in ons gebied De Utrechtse Heuvelrug en De Veluwe. Door het natuurlijke watersysteem te herstellen wordt regenwater in de (diepe) bodem geïnfiltrerd.
- » Om wateroverlast te voorkomen en voldoende water beschikbaar te hebben moet de sponswerking in het stedelijk- en landelijk gebied worden vergroot
- » Bij het uit- of inbreiden van bebouwd gebied zoeken we ruimte zodat bewoners ook letterlijk een steentje bij kunnen dragen om de klimaatadaptatie te vergroten en hittestress te verminderen.
- » Het watersysteem is robuust ingericht met balans tussen droogte en wateroverlast, en met minimaal menselijk ingrijpen

Schoon Water

- » Schoon water is van levensbelang voor Nederlandse drinkwaterbedrijven. Ook onze boeren, onze beroeps zoetwatervissers en onze ondernemers met bijvoorbeeld papier- en bierfabricage zijn van schoon water afhankelijk; iedereen in ons waterschap kan -vanuit het vertrouwen dat voldoende en schoon water beschikbaar is- ondernemen, recreëren of vissen.
- » In 2027 moet Nederland voldoen aan de Europese 'Kaderrichtlijn Water'. Dat stelt scherpe eisen aan wat wel en niet moet. Als badkuip van Europa moet Nederland worden beschermd tegen vervuild water vanuit andere landen zodat wij niet het afvoerputje worden. Het waterschap werkt samen met de provincie, landelijke overheid en gemeenten aan schoner water. Haalbare inspanning en maatwerk is nodig, waarbij de kosten en oplossingen wel in evenwicht blijven.
- » De Europese, landelijke of wetenschappelijk (internationaal) erkende normen voor waterkwaliteit zijn de normen die we voor het waterschap hanteren. Dit geldt ook voor de afgifte van stoffen, die gevaarlijk zijn voor mens of milieu.

Samenwerken aan water

- » Het waterschap kan nog beter samenwerken met andere overheden, boeren, bedrijven en inwoners. De actualiteit dwingt tot snelle actie. Zoals bijvoorbeeld in de zomer van 2022 bleek bij de te treffen droogtmaatregelen, waaronder een sproeiverbod.
- » Denktanks zijn een goede manier voor kennisoverdracht tussen de waterschappen en maatschappelijke organisaties of het bedrijfsleven.
- » Watergebruikers worden gestimuleerd om zuiniger om te gaan met beschikbaar water, en te zorgen voor onder meer eigen waterberging door bewustwording te creëren.
- » Draagvlak creëren is noodzakelijk. Bij projecten op o.a. het gebied van dijkversterking of watergebiedsplannen zullen inwoners participeren. Waarbij voor elk gebied en project een andere manier van participeren ingezet kan worden.
- » Het waterschap zet alle communicatiemiddelen in en werkt samen met partners als gemeenten, natuurorganisaties en bijvoorbeeld tuincentra om inwoners 'waterbewust' en 'water betrokken' te krijgen. Speciale aandacht is en blijft er in het waterschap Vallei en Veluwe om kinderen en jongeren te betrekken.
- » Waterschap vallei en veluwe werkt aan een robuust watersysteem
- » We zorgen voor voldoende zoetwater in nauwe samenwerking met medeoverheden drinkwaterbedrijven
- » Het waterschap beschouwt water als drager van brede gebiedsdoelen, daarom zoeken we verbinding met partners en faciliteren vanuit ons netwerk en onze kennis.

4. JOUW WATERSCHAP WERKT AAN

.....betaalbaar en dienstbaar water

Waterschappen heffen zelf belasting bij inwoners, boeren en ondernemers voor het zuiveren van water en het onderhouden van het watersysteem. Door verantwoord om te gaan met belastinggeld werkt het waterschap aan betaalbaar water, dat dienstbaar is aan de inwoners, boeren en bedrijven die belasting betalen. De uitgaven van het waterschap moeten worden ingezet voor de uitvoering van de taken van het waterschap, nu en in de toekomst. De VVD wil een waterschap dat midden in de maatschappij staat, actief is en meer naar buiten treedt om open te communiceren met inwoners en betrokkenen. Er wordt helder aangegeven wat wél en niet kan op watergebied, nu en richting de toekomst. Daarbij geldt: geen onnodige regels en een positieve houding bij voorstellen die door inwoners en ondernemers voorgelegd worden aan het waterschap. Innovatie en slimme ideeën en technieken worden aangewakkerd en gesteund op het gebied van watermanagement, zodat Nederland vooruitstrevend blijft. De waterschappen kunnen daarmee een springplank zijn voor de Nederlandse watersector.

Nederland – waterland – is rijk aan prachtige landschappen en mooie natuur. In een gezonde toegankelijke natuur kunnen mensen van water en natuur genieten. Daarnaast heeft de natuur ook ruimte nodig. Dit betekent dat het waterschap een adviserende rol kan spelen als het gaat om verschillende functies van natuurgebieden. De provincie blijft verantwoordelijk voor het aanwijzen van zwemlocaties en bewaken van zwemwaterkwaliteit.

Betaalbaar

- » De belasting moet op een eerlijke manier worden verdeeld tussen inwoners, boeren en bedrijven. Iedereen, dus ook natuurorganisaties, moet meebetalen.
- » De kwijschelding moet worden afgeschaft. Het waterschap Vallei en Veluwe is verantwoordelijk voor waterbeheer. Het rijk en de gemeenten zijn verantwoordelijk voor inkomenspolitiek. Voor mensen die de waterschapsbelasting niet kunnen betalen zijn er minima-regelingen die gemeenten in kunnen zetten om mensen te helpen. In ons waterschap ligt dit complex, omdat wij de heffing synchroon met andere overheden hebben uitbesteed aan het GBLT.
- » Het waterschap gaat verstandig en verantwoord om met belastinggeld. De inzet van de VVD blijft bij ons waterschap om tot de categorie met de laagste belastingdruk te blijven horen. De organisatie moet zo compact en krachtig mogelijk zijn. We investeren in toekomstbestendige dijken, sluizen, gemalen en waterberging voor waterveiligheid, en rivieren, sloten, meren die bestand zijn tegen extreme hoosbuien en langdurige droogte. Goed waterbeheer en het bewaken van onze waterveiligheid kost geld en dit doen we tegen zo laag mogelijke kosten
- » Bij alle activiteiten houdt het waterschap oog voor beleid dat meer doelen kan dienen en dat mogelijkheden slim combineert. Vanuit de watertaken kan het waterschap meewerken aan het oplossen van bredere maatschappelijke vraagstukken rond bodem en klimaat. Te denken aan de energietransitie, de transitie naar een circulaire economie, biodiversiteit etc. Door scherp te begroten en geen onzinnige uitgaven zijn de kosten nooit hoger dan noodzakelijk.

- » Het waterschap is scherp op de effectiviteit van subsidies. Wanneer een subsidie niet tot resultaten leidt of het onduidelijk is waar het geld precies aan is besteed, wordt de subsidie meteen ingetrokken. Bij misbruik van subsidie wordt het geld teruggevorderd.

Dienstbaar

- » Het waterschap is er voor iedereen. Dat begint met het bieden van een luisterend oor en het verlenen van goede dienstverlening. Het waterschap hoort te weten wat er speelt en hierop te anticiperen. Inwoners moeten actief worden geïnformeerd over wat er speelt in ons waterschap.
- » Het heeft een toegankelijke website, goede digitale diensten, waarop de informatie helder en begrijpelijk wordt gepresenteerd en is goed bereikbaar. Sociale media wordt ingezet om mensen te actief te informeren over actuele zaken en op een laagdrempelige manier te communiceren met inwoners, boeren en bedrijven. Het waterschap Vallei en Veluwe voldoet daarom zo spoedig mogelijk aan de Wet Open Overheid.
- » Belanghebbenden moeten mee kunnen praten en in een vroeg stadium worden betrokken bij de besluitvorming. Het waterschap werkt actief aan draagvlak.
- » Ondernemers en boeren moeten ook een deskundig aanspreekpunt hebben bij het waterschap.
- » Maatschappelijke initiatieven worden omarmd. Met name initiatieven die gericht zijn op klimaatadaptatie. Er wordt ruimte geboden voor inwoners, boeren en ondernemers om initiatief te nemen om tot een oplossing te komen voor problemen in hun leefomgeving.
- » Digitalisering: voor inkoopbeleid, basisregistratie, belastingen en uitvoerende watertaken worden vooruitstrevende digitale middelen ingezet om de taken beter en goedkoper uit te voeren. Het waterschap zorgt ervoor dat de systemen veilig en betrouwbaar zijn en up-to-date beveiligd zijn in het kader van cybersecurity. Privacy is een groot goed; het waterschap moet de digitale privacy van de inwoners waarborgen en data goed beheren.
- » Het waterschap gaat met respect om met erfgoed en biedt inwoners de mogelijkheid om kennis te maken met het cultureel erfgoed door deze open te stellen bij bijvoorbeeld Open monumentendagen.
- » Het waterschap geeft ondernemers de ruimte en stimuleert ondernemers het beste te doen. Heldere, duidelijke én begrijpelijk regels helpen ondernemers hierbij, die niet strenger zijn dan landelijke of Europese wet- en regelgeving.
- » Het waterschap moet zich goed voorbereiden op haar taken binnen de Omgevingswet, die een andere manier van werken vraagt. Helder is in kaart gebracht welke watergebiedsplannen op orde zijn, wat in uitvoering is en waar inwoners en ondernemers rekening mee kunnen houden. De VVD is trots op de vertaling van de omgevingswet in de BOP en BOVI van het waterschap Vallei en Veluwe. De Omgevingswet blijft een kans voor het waterschap om de samenwerking met andere overheden te verbeteren en de waterbelangen actief op de kaart te zetten.

Innovatie

- » Bij innovatie werken overheid en bedrijfsleven goed samen. Het waterschap stimuleert en faciliteert innovatieve en creatieve initiatieven die van belang zijn en gerelateerd zijn aan water, bijvoorbeeld op het gebied van klimaatadaptatie of schoon water. Waterschappen zouden aan kunnen sluiten bij lokale startup initiatieven. Innovatieve oplossingen worden slim ingezet en aan elkaar verbonden. Investerings in innovatie worden gedaan als de omgeving toekomstbestendig en waterveilig wordt. Beter, sneller, goedkoper en minder last voor inwoners en ondernemers gelden altijd als criteria.
- » Experimenten voeren we graag uit met het Nederlandse bedrijfsleven, waaronder die in de voedsel ontwikkelende en producerende sector. Liefst ook samen met kennisinstututen zoals bijvoorbeeld de WUR (Wageningen University & Research), en ook binnen regionale samenwerkingen zoals bv. de “Foodvalley” en “Cleantech” .
- » Het waterschap heeft veel bezittingen, zoals dijken, sluizen, bruggen, gemalen en rioolwaterzuiveringen, die tijdig onderhouden moeten worden en vervangen als dit nodig is. Het waterschap maakt daarbij gebruik van de nieuwste technieken, die zorgen voor een zuiniger en beter gebruik. En besparen zo geld.

Voor feiten en cijfers in 2021 van Waterschap Vallei en Veluwe kunt u de volgende link raadplegen:

<https://www.vallei-veluwe.nl/actueel/actuele-thema/publieksjaarverslag-2021/feiten-cijfers-2021/>

VERKIEZINGSPROGRAMMA
Waterschap Vallei en Veluwe
2023 - 2027